

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 marca 2024 r. Wójt Gminy Z. odmówił uwzględnienia reklamacji wnioskodawcy R. Z. na umieszczenie w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania, dla potrzeb wyborów do organów samorządu terytorialnego zarządzonych na 7 kwietnia 2024 r., wyborcy K. W. (decyzja – k. 21).

R. Z. w dniu 13 lutego 2024 r. wniósł skargę na tę decyzję, wnosząc o jej uchylenie i zobowiązanie wójta do usunięcia z Centralnego Rejestru Wyborców w stałym obwodzie głosowania do organów samorządu terytorialnego K. W. (skarga – k. 11-19).

Wnioskodawca podnosił, że powszechnie znaną okolicznością jest, że K. W. wraz z najbliższą rodziną nie zamieszkuje na terenie powiatu (...), lecz w powiecie sąsiednim, w N.. Z mocy prawa nie posiada zatem czynnego i biernego prawa wyborczego do organów stanowiących powiatu (...) i gminy Z.. Wnioskodawca działa w celu ochrony ważnego interesu publicznego, ponieważ K. W. jest również kandydatem do rady powiatu (...) w nadchodzących wyborach samorządowych (skarga – k. 11-19).

Wójt w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie, wskazując, że przeprowadził postępowanie sprawdzające odnośnie miejsca rzeczywistego zamieszkiwania wyborcy, nie ustalając by nie zamieszkiwał on poza miejscowością, w której jest zameldowany na pobyt stały (stanowisko organu – k. 3, decyzja – k. 21).

Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika K. W., który na rozprawie wniósł o oddalenie skargi, przecząc jej twierdzeniom.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. W. jest od wielu lat zameldowany na pobyt stały w miejscowości Z. w Gminie Z.. (zaświadczenie - k. 5).

Prowadzi gospodarstwo rolne położone w Gminie Z., odprowadza podatki i opłaty za wywóz odpadów za nieruchomości tam położone (deklaracja i decyzja – k. 6-9).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przeprowadzonych dowodów. Sąd pominął wnioski o przesłuchanie w charakterze świadków funkcjonariuszy policji z gminy Z. i z N.. Brak było w sprawie specyficznych okoliczności świadczących o tym, że powołani funkcjonariusze policji mogą mieć informacje odnośnie rzeczywistego stałego miejsca zamieszkania uczestnika. Nawet dzielnicowi nie znają rzeczywistego zamieszkania wszystkich mieszkańców swojego rewiru. W świetle natomiast podanych poniżej motywów rozstrzygnięcia w sprawie, ustalenie zamieszkiwania uczestnika pod tym czy innym adresem nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Skarga nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 § 1 kodeksu wyborczego każdy może wnieść odpowiednio do wójta albo do organu, który sporządził spis wyborców, reklamację w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu wyborców. Wnioskodawcy przysługiwała więc legitymacja do złożenia reklamacji na umieszczenie K. W. w spisie wyborców sporządzonym przez gminę Z..

Natomiast możliwość podważenia umieszczenia K. W. w Centralnym Rejestrze Wyborców w przedmiotowym obwodzie głosowania skarżącemu nie przysługiwała, ponieważ zgodnie z art. 22 § 1 kodeksu wyborczego reklamację na nieprawidłowości w Centralnym Rejestrze Wyborców może wnieść tylko ten wyborca, który nie został ujęty w Centralnym Rejestrze Wyborców, nie ujęto go w żadnym obwodzie głosowania albo został nieprawidłowo ujęty w obwodzie głosowania. Krąg osób legitymowanych do podważenia umieszczenia w Centralnym Rejestrze wyborców jest zatem bardzo wąski i wnioskodawca nie kwalifikuje się do tego grona.

Sam spis wyborców jest sporządzany na podstawie danych zawartych w Centralnym Rejestrze Wyborców. Zgodnie z art. 26 § 1 kodeksu wyborczego wyborcę, któremu przysługuje prawo wybierania, ujmuje się w spisie wyborców sporządzanym w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania, w którym dana osoba jest ujęta - z urzędu lub na wniosek. Z urzędu w spisie wyborców są umieszczani wyborcy, którzy znajdują się w Centralnym Rejestrze Wyborców w danym obwodzie do głosowania na dzień sporządzania spisu. Spis wyborców jest sporządzany i aktualizowany przez gminę. Od 44 dnia przed dniem wyborów spisy wyborców dla każdego obwodu głosowania generują się w sposób automatyczny, nie częściej niż raz na dobę w Centralnym Rejestrze Wyborców i są udostępniane gminom przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Biorąc pod uwagę wykładnię systemową i funkcjonalną, w ocenie Sądu za pomocą skargi na umieszczenie w spisie wyborców nie można podważyć umieszczenia wyborcy w Centralnym Rejestrze Wyborców. Gdyby celem ustawodawczym było umożliwienie każdemu weryfikacji zawartości Centralnego Rejestru Wyborców, przepis art. 22 kodeksu wyborczego nie zawierałby w tym zakresie tak daleko idących ograniczeń. Możliwość podważenia wpisu w Centralnym Rejestrze Wyborców przysługuje zatem tylko temu, kogo wpis ten dotyczy.

K. W. został prawidłowo umieszczony w spisie wyborców sporządzonym przez gminę Z., ponieważ w dniu sporządzania spisu znajdował się w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania w tej gminie. Zatem zarówno umieszczenie uczestnika w spisie wyborców, jak i decyzja wójta nieuwzględniająca reklamacji wnioskodawcy na umieszczenie go w spisie wyborców, były właściwe.

Samo umieszczenie K. W. w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania w Gminie Z. wynikało z faktu, iż na terenie gminy jest on zameldowany na pobyt stały. W Centralnym Rejestrze Wyborców wyborcy zameldowani na pobyt stały na obszarze danej gminy są z urzędu ujmowani w stałym obwodzie głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały (art. 19 § 2 kodeksu wyborczego) i wójt nie ma obowiązku dokonywania z urzędu weryfikacji, czy każda osoba umieszczona w Centralnym Rejestrze Wyborców na podstawie adresu stałego zameldowania rzeczywiście pod tym adresem zamieszkuje. Dlatego również umieszczenie K. W. w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania w Gminie Z. było prawidłowe.

Natomiast wójt, powziąwszy z urzędu wiadomość, że wpis w Centralnym Rejestrze Wyborców nie odpowiada rzeczywistemu miejscu zamieszkania wyborcy, ma obowiązek dokonania zmiany z urzędu, o czym stanowi art. 18e kodeksu wyborczego stosowany w związku z art. 11 ustawy o ewidencji ludności.

Jeżeli chodzi natomiast o fakt rzeczywistego zamieszkiwania K. W. w Gminie Z., to nie był on ustalany przez Sąd, jako nieistotny, wobec powyższych rozważań, dla rozstrzygnięcia sprawy. Dodatkowo wskazać jednak należy, że przeprowadzone w toku postępowania dowody nie wskazują na to, by wyborca nie zamieszkiwał pod adresem swojego zameldowania na pobyt stały.

Z przywołanych powyżej względów, Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

- 1) Odpis postanowienia z uzasadnieniem proszę doręczyć wójtowi gminy Z.;
- 2) postanowienie z uzasadnieniem proszę opublikować w portalu orzeczeń sądów powszechnych.